

Maria M. Pawłowska

m.pawlowska@visnea.org

Marta E. Wachowicz

m.wachowicz@visnea.org

Visnea sp. z o.o.

Data Steward School – nowa edycja programu szkoleniowego dla obecnych i przyszłych stewardów danych

Steward danych to zawód przyszłości – za kilka lat będzie to jedna z najbardziej poszukiwanych profesji na rynku pracy. Czemu? Zarządzanie danymi naukowymi jest nowym wyzwaniem dla środowiska naukowego oraz wszystkich podmiotów zaangażowanych w gromadzenie i udostępnianie wyników prac badaczy, jak biblioteki, centra komputerowe czy archiwa. Zapewnienie trwałości, bezpieczeństwa i jak najszerzego dostępu do wyników badań finansowanych ze środków publicznych staje się priorytetem w zarządzaniu nauką w całej Europie, będzie więc też jednym z nowych zadań bibliotek naukowych. W Polsce istnieje pilna konieczność edukacji i rozwoju kompetencji w zakresie zarządzania danymi pracowników bibliotek, osób związanych z informacją naukową czy też zarządzających projektami badawczymi.

Od września 2020 r. do kwietnia 2021 r. odbyła się pierwsza w Polsce szkoła stewardów danych, Data Steward School – Edycja 2020, organizowana przez Visnea sp. z o.o. we współpracy z GO-FAIR Initiative. Potrzeba przeprowadzenia szerokiego i kompleksowego programu szkoleniowego (ok. 90 godz. szkoleniowych) w ramach Data Steward School wynikała z dwóch powodów: analizy globalnych trendów w funkcjonowaniu nauki i roli naukowców w życiu społeczno-gospodarczym oraz diagnozy barier w rozwoju polskiego środowiska naukowego. Program dydaktyczny uwzględnił konsekwencje płynące zarówno ze zmian europejskiej polityki naukowej i trendów rozwoju nauki w Europie, jak i rodzimych potrzeb instytucji naukowych. Uczestnicy Data Steward School, przyszli stewardzi danych, zdobyli wiedzę dotyczącą roli poprawnego zarządzania danymi w realizacji celów całych instytucji. Przedstawiona została również problematyka konieczności ochrony interesów prawnych i finansowych wynikających z posiadania i archiwizowania danych oraz zasady przygotowywania planu zarządzania danymi, wraz z metodologią zbierania danych, metadanych, funkcjonowania repozytoriów danych, bezpieczeństwa danych oraz sposobów dzielenia się nimi i ich przechowywania. Prowadzącymi szkolenia i wykładowcami Data Steward School byli europejscy eksperci i specjaliści w zakresie zarządzania danymi naukowymi, Big Data i bezpieczeństwa danych naukowych. Zajęcia miały formę wykładów, ćwiczeń, analizy przypadków (case studies) oraz mentoringu prowadzonego przez ekspertów GO-FAIR Initiative.

We wrześniu 2021 r. rozpoczyna się druga edycja Data Steward School. W tym roku partnerem strategicznym programu jest Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego (ICM UW), lider w dziedzinie obliczeń wielkoskalowych, modelowania oraz analityki danych.

Udział w Data Steward School ma na celu przygotowanie uczestników do pełnienia roli stewarda danych w macierzystej jednostce naukowej i pozwoli na zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych oraz unikalnych kompetencji w zakresie zarządzania danymi naukowymi. Uczestnicy programu biorący udział w module szkoleniowym Foundation Level poznają kluczowe zagadnienia związane z przetwarzaniem, gromadzeniem, archiwizacją danych naukowych, a następnie wybierają jedną z czterech specjalizacji:

- zarządzanie strategiczne,
- IT/technologie,
- informacja naukowa,
- zarządzanie danymi naukowymi w projekcie badawczym.

Formuła wyboru jednej z czterech specjalizacji pozwala na zdobycie wiedzy w zakresie konkretnego obszaru zarządzania danymi, co umożliwi uczestnikom szybkie zastosowanie zdobytej wiedzy w pracy zawodowej. Wykładowcami Data Steward School – Edycja 2021 będą eksperci z GO–FAIR Initiative, uznani naukowcy i danetycy ICM UW, osoby zarządzające danymi naukowymi w jednostkach naukowych, prawnicy specjalizujący się w zagadnieniach ochrony informacji, praw autorskich i praw własności przemysłowej oraz specjaliści w zakresie Big Data, baz danych oraz bezpieczeństwa danych naukowych.

Oferta skierowana jest przede wszystkim do pracowników administracji uczelni wyższych i instytutów naukowych pracujących przy obsłudze międzynarodowych projektów naukowych, bibliotekarzy, osób odpowiedzialnych za wybrane procesy kontroli zarządczej na uczelni czy w instytucie naukowym, a także do kierowników projektów naukowych oraz członków grup badawczych, dla których specyfika pracy badawczej wiąże się z analizą i wykorzystywaniem znacznych wolumenów danych.

Absolwenci programu szkoleniowego uzyskują następujące umiejętności i wiedzę:

- przygotowanie do pełnienia roli stewarda danych w macierzystej jednostce naukowej;
- przygotowanie i wdrażanie planów zarządzania danymi dla wszelkich typów projektów naukowych i B+R;
- kompetencje niezbędne do nadzorowania prawidłowego przebiegu procesów związanych z cyklem życiowym danych (produkcja, przetwarzanie, archiwizacja) oraz ochrony danych naukowych;
- umiejętność zarządzania danymi zgodnie z wymogami Komisji Europejskiej w ramach programu Horyzont Europa (Open Science, FAIR data);
- zdolność wyboru repozytoriów i efektywnego nadzorowania procesu archiwizacji danych naukowych;
- wiedza w zakresie dostosowania procedury zarządzania danymi naukowymi do regulacji zagadnień zarządzania własnością intelektualną w jednostkach naukowych;
- wiedza w zakresie podstaw technicznych projektowania i tworzenia relacyjnych baz danych oraz zabezpieczeń i kontroli dostępu do danych, jak i znajomość narzędzi cyberbezpieczeństwa.

Przebieg procesu szkoleniowego				
Foundation Level – (42 godz.) – wrzesień 2021 r.	<ul style="list-style-type: none"> wprowadzenie do zarządzania danymi naukowymi (uzasadnienie konieczności zarządzania danymi; dokumenty europejskie i polskie kształtujące wymogi zarządzania danymi naukowymi) światowe trendy w zarządzaniu nauką – konieczność odtwarzalności, ponownego użycia, współdzielenia zasobów danych rola data steward w instytucie naukowym open access i Creative Commons powtarzalność/weryfikacja naukowa – metadane ochrona danych (ochrona fizyczna – repozytoria, dokumentacja, opisy; ochrona własności intelektualnej – bazy danych, zbiory, cytowanie; aspekty formalno-prawne, odpowiedzialność) aspekty finansowe zarządzania danymi najlepsze międzynarodowe praktyki w zakresie zarządzania danymi w instytucjach naukowych narzędzia zarządzania danymi 			
Specjalizacje	IT/technologie	Zarządzanie strategiczne	Informacja naukowa	Zarządzanie danymi w projektach naukowych
Kurs specjalizacyjny – część I (21 godz.) – październik 2021 r.	<ul style="list-style-type: none"> bazy danych w pracy naukowej projektowanie i tworzenie relacyjnych baz danych odczyt i obróbka danych w bazie danych 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie i implementacja strategii zarządzania danymi w jednostce zarządzanie zasobami jednostki w kontekście zarządzania danymi tworzenie i implementacja strategii open data w jednostce naukowej 	<ul style="list-style-type: none"> zamieszczanie danych w repozytoriach otwartych danych badawczych indeksowanie danych badawczych i repozytoriów w WoS i Google Data Search certyfikacja repozytoriów 	<ul style="list-style-type: none"> wdrażanie zarządzania danymi do codziennej pracy naukowej zespołu praktyczne aspekty zarządzania danymi w pracy naukowej
Kurs specjalizacyjny – część II (21 godz.) – listopad 2021 r.	<ul style="list-style-type: none"> Big Data – zarządzanie dużymi zbiorami danych w instytucji naukowej zapytania analityczne i bezpieczeństwo omówienie i demonstracja narzędzi cyberbezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> praktyczne aspekty wpływu regulacji krajowych i europejskich na zarządzanie danymi w jednostce naukowej kwestie praw własności intelektualnej i ochrony danych we współpracy jednostek naukowych z podmiotami przemysłowymi prawa autorskie a zarządzanie danymi 	<ul style="list-style-type: none"> data journals cytowanie datasetów metadane Metadata for Machines, FAIR Data Point (i inne inicjatywy GO FAIR) 	<ul style="list-style-type: none"> data management plan jako narzędzie pracy naukowej przygotowywanie wniosków o finansowanie projektów naukowych w zakresie zarządzania danymi naukowymi

Oplata za udział w całym Programie Szkoleniowym Data Steward School – Edycja 2021 wynosi 12 050,00 zł plus VAT. Koszt obejmuje udział w trzech modułach szkoleniowych (12 dni szkoleniowych – łącznie 84 godz. szkoleniowe), materiały szkoleniowe (w formie papierowej i elektronicznej), konsultacje z ekspertami podczas szkoleń oraz dodatkowe godziny konsultacyjne, jak również imienny certyfikat ukończenia Data Steward School.

Oferta programu szkoleniowego Data Steward School jest jedyną taką inicjatywą na polskim rynku naukowym! Zapraszamy serdecznie do zapisów. Szczegółowych informacji udziela dr Maria Pawłowska, Dyrektorka Programowa Data Steward School, email: m.pawlowska@visnea.org. Zgłoszenia można dokonać za pośrednictwem [formularza rejestracyjnego](#) bądź poczty elektronicznej visnea@visnea.org.

Visnea sp. z o.o. zajmuje się doradztwem w zakresie współpracy nauki i przemysłu, świadczy specjalistyczne usługi na rzecz jednostek naukowych, indywidualnych naukowców oraz działów B+R podmiotów gospodarczych, szczególnie w procesie komercjalizacji rozwiązań naukowych.

Visnea sp. z o.o. oferuje również analizę systemową procesów zarządczych w jednostce naukowej i rekomendacje zmian mających na celu poprawienie efektywności zarządzania badaniami naukowymi w Polsce, w tym szczególnie w obszarze zarządzania danymi naukowymi.

